

Anders Hopland
Lonevegen 2 b
6967 HELLEVIK I FJALER

Trondheim, 29.06.2021

Dykkar ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2021/3216

Sakshandsamar:
Johan Danielsen

Avgjerd i klagesak - klage på avslag på søknad om utsetting av sitkagran (*Picea sitchensis*) i på gnr./bnr. 23/2 i Fjaler kommune, Vestland fylke

Vi viser til klage dagsett 01.06.2021 frå Anders Morris Hopland (klager) på Statsforvaltaren i Vestland sitt vedtak av 05.04.2021.

Vedtak

Miljødirektoratet stadfester Statsforvaltaren i Vestland sitt vedtak gjort 05.04.2021, jf. forvaltningslova § 34 fjerde ledd. Anders Morris Hopland får avslag på søknad om utsetting av sitkagran (*Picea sitchensis*) til skogproduksjon på plantefeltet det er søkt om på gnr./bnr. 23/2 i Fjaler kommune (gnr./bnr. 87/1 i gamle Radøy kommune), jf. forskrift 25. mai 2012 nr. 460 om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål §§ 5 og 7.

Miljødirektoratets vedtak er endeleg og kan ikkje klages vidare, jf. forvaltningslova § 28 tredje ledd.

Sakens bakgrunn

Anders Morris Hopland søkte 10.01.2021 om løyve til å sette ut 4600 sitkagran (*Picea sitchensis*) til skogproduksjon. Utsettinga er planlagt på eit felt på 20 daa på gnr./bnr. 23/2 i Fjaler kommune (gnr./bnr. 87/1 i gamle Radøy kommune). Statsforvaltaren i Vestland ga 05.04.2021 avslag på søknad om utplantinga.

Anders Morris Hopland klaga på vedtaket den 01.06.2021. Statsforvaltaren opprettheldt vedtaket, og sendte 15.06.2021 klagesaka til endeleg avgjerd hos Miljødirektoratet.

Merknader frå klager

Klaga viser til uttale frå landbruksavdelinga i Fjaler kommune der det er gitt disse grunnane for at det likevel bør bli gitt løyve til å plante sitkagran:

- Fleire forsøk på å etablere skog med norsk gran på området har mislykkas grunna beiteskadar frå hjort
- Søkjar har ikkje tid til å vente på at hjortebestanden kjem under kontroll
- Sitkagran er mindre utsett for hjorteskade
- Det er ikkje naturverdiar i det planlagde plantefeltet og topografi og omgjevnader tilseier at det ikkje er særleg fare for sprenging av sitkagran i området

Postadresse: Postboks 5672, Torgarden, 7485 Trondheim | **Telefon:** 73 58 05 00

E-post: post@miljodir.no | **Internett:** www.miljodirektoratet.no | **Organisasjonsnummer:** 999 601 391

Besøksadresser: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim | Grensesvingen 7, 0661 Oslo

- Det ligg alt felt med sitkagran i område
- Sitkagran er siste sjanse for å foryngingsplikta etter hogst og vil gi klimavinst gjennom å binde CO₂

Statsforvaltarens vurdering

Vilkåra for klage, er slik statsforvaltaren ser det oppfylt både i forhold til klageinteresse og tidsfrist. Generelt finn statsforvaltaren at med unntak av at eit område det vart søkt om utplanting på, på beitemark i 2015, som no ikkje er med, er dette same sak som vart avslagen i 2015 både hos statsforvaltaren og ved klage hos Miljødirektoratet.

Statsforvaltaren legg disse forholda til grunn for avslaget gitt 05.04.2021:

- Kring plantefeltet står det open lysopen lauv og furuskog
- På slikt areal i nærleiken ble det funne 120 sitkaspiner i bjørkeskog
- Hjortebestanden er stor og til dels ute av kontroll på Vestlandet, det er slik en uønska situasjon som må finne anna løysing en treslagsskifte til utanlandsk treslag, det kan ikkje bli slik at all skogplanting på Vestlandet må skje med sitkagran på grunn av hjortebeiteskadar
- Det kjent at og sitkaplantingar har blitt sterkt skadde av hjortebeite
- Mange faktorar er inne i bilde i høve til karbonbinding og frigjering knytt til etablering og hogst av skog, det er slik ikkje eintydig at sitkagran vil gje større karbonbinding her
- Det må påreknast frøspreiing frå planlagd skogbestand og søknaden viser ikkje plan for handtering av dette

Statsforvaltaren ser ikkje at det har kome fram nye moment i klaga og finn slik ikkje grunnlag for å endre avslag av 05.04.2021 .

Miljødirektoratet si sakshandsaming og vurdering

Rettsgrunnlaget

Formålet med forskrift 25. mai 2012 nr. 466 om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål (forskrifta) er å hindre at utsetting av utanlandske treslag medfører eller kan medføre uheldige følger for naturmangfaldet, jf. § 1. Etter § 5 er det krav om løyve til utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål. Løyve kan berre bli gitt dersom det ikkje er grunn til å tru at utsettinga vil føre til vesentlege uheldige følgjer for det biologiske mangfaldet. Dersom det ikkje er grunn til å tru at utsettinga vil føre til vesentlege uheldige følgjer, skal spørsmålet om løyve skal bli gitt eller ikkje avgjerast etter ei skjønsvurdering, der omsynet til uheldige følger for det biologiske mangfaldet skal vegast opp mot andre interesser. Det skal leggast særleg vekt på om treslaget og eventuelle følgjeorgansimer medfører risiko for det biologiske mangfaldet . Prinsippa i nml. § 8 til 12 leggast til grunn som retningslinjer for vurderinga, jf. nml. § 7.

Kunnskap om sitkagran

Sitkagran er i Artsdatabanken si risikovurdering i 2018 kategorisert til gruppa med svært høg risiko (SE). En årsak til den høge risikoplasseringa er at sitkagran viser tydeleg spreiiing inn i kystlynghei, kulturpåverka tørre areal, ulike opne naturtypar og forstyrta mark. I slik område kan sitkagrana danne svært tette bestand og endre naturtypen og fortrenge anna naturmangfald. Sitkagran er det treslaget med flest registrert forvilla førekomstar i Artsdatabanken sin Fremmedartsbase. Kongleproduksjonen hos sitkagran begynner i ung alder, gjerne hjå ca. 20 år gamle trær. Produksjonen av frø er stor, og arten kan ha gode kongleår med 3-5 års mellomrom. Arten har dårleg forynging i svært skuggefull skog, men etablerer seg godt på mineraljord og tynne mosedekker, dels i halvskygge. De fleste dokumenterte naturlig spreidde tre står innanfor 200 m frå morbestand. I DN-utredning 8-2012 står det at grensa for kortdistansespreiing (Nygaard m. fl. 1999) er 80 meter med ei maksimal observert forynging på inntil 20 000 unge

planter pr. dekar. I same utredning antakast langdistansespreiinga å kunne bli på opptil 1739 meter når vinden bles med 10 m/s og 3477 meter ved 20 m/s.

Vurderingar

Sitkagran er i framandartslista frå 2018 i kategorien svært høg økologisk risiko (SE) på grunn av stort invasjonspotensiale og høg økologisk effekt

Naturmangfoldlovens § 8 seier at kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimeleg forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfold. Miljødirektoratet finn at kunnskapsgrunnlaget er godt nok til å fatte eit grunnleggjande vedtak.

Områda inntil 2 km frå utplantingsområda har desse dokumenterte områder med verdsette naturverdiar:

Raudlista artar

Art	Status	Førekomstar	Avstand
Skoddelav	Nær trua	2	1000 - 1500 m
Gulringlav	Nær trua	2	1500 - 2000 m
Skorpefiltlav	Nær trua	2	1500 - 2000 m

Verneområde

Verneområde -	Status	Avstand
Lona	Naturreservat	1000 - 1500 m
Lona	Naturreservat	1500 - 2000 m

Naturtypar

Naturtype	Status	Avstand
Lonedalsvatnet aust, Gamal boreal lauvskog	Viktig	1500 - 2000 m
Røyrlia, Andre viktige førekomstar	Lokalt verdifullt	500 - 1000 m

Miljødirektoratet legg til grunn at det er to verneområde, ein viktig naturtype og tre raudlista artar som kan bli påverka negativt gjennom langdistansespreiing frå bestandet. Det er felt med gran/sitkagran innafor rimeleg avstand frå planlagd utplanting. Miljødirektoratet finn difor at nyplanting av sitkagran i dette området vil gje auka belastning på disse, jf. Naturmangfoldloven § 10.

Miljødirektoratet vurderer at det i denne saka ikkje ligg føre fare for vesentlege uheldige følger for det biologiske mangfaldet. Dette på grunn av at direkte verknad for kartlagde naturverdiar ikkje er stor nok. Fordeler og ulemper ved tiltaket må derfor vegast opp mot kvarandre.

Miljødirektoratet legg vekt på at norsk gran vil gi tilfredsstillande forynging og produksjon på det aktuelle arealet når en har løyst utfordringane med alt for stor hjortebestand. Høg hjortebestand skil seg frå klimatiske tilhøve som saltsprut der det ikkje er råd å sette inn forvaltings-tiltak. Samla sett finn Miljødirektoratet at dei positive økonomiske verknadene av planting av sitkagran her er

mindre enn ulempene knytt til spreiring av sitkagran. Miljødirektoratet meiner derfor at det ikkje bør bli gitt løyve i denne saken og stadfester difor Statsforvaltaren i Vestland sitt vedtak frå 05.04.2021.

Helsing

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjend

Yngve Svarte
Avdelingsdirektør

Janne Øvrebø Bohnhorst
seksjonsleiar

Tenk miljø - vel digital postkasse frå e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Statsforvalteren i Vestland	Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
Fjaler kommune	Dalstunet 20	6963	DALE I SUNNFJORD
Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO